

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України в Херсонській області
Слідчий відділ
вул. Лютеранська, 1, м. Херсон, 73000 тел. (0552) 42-21-29
www.ssu.gov.ua, e-mail: svssukh@ukr.net Код ЄДРПОУ 20001728

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Миколаїв

24 квітня 2024 року

Старший групи слідчих у кримінальному провадженні – слідчий в ОВС слідчого відділу Управління СБУ в Херсонській області майор юстиції Садонов Кирило Ігорович у кримінальному провадженні № 22023230000000287 від 25.05.2023 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 111, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про підозру особі у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 22, 36, 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Ковальчуку Олександр Олександровичу,
05.04.1994 року народження, громадянину
України, уродженцю м. Херсона,
зареєстрованому та раніше проживаючому за
адресою: Херсонська область, м. Херсон,
сmt. Зеленівка, вул. Матросова, буд. 1, місце
проживання якого на даний час не встановлено,
документованого паспортом громадянина
України № 003530326 виданого Дніпровським
відділ у м. Херсоні УДМС у Херсонській
області 27.06.2019, раніше не судимому, -

про те, що він підозрюється у вчиненні наступних кримінальних правопорушень:

- у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України;
- у державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності

України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, вчиненому в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України;

- у жорсткому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

**Фактичні обставини кримінальних правопорушень,
у вчиненні яких підозрюється Ковальчук О.О.**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

У результаті вищезазначених подій майже вся територія Херсонської області з 24.02.2022, у тому числі місто Херсон – з 01.03.2022 по 11.11.2022, знаходилась під окупацією ЗС РФ.

У квітні - травні 2022 року з метою досягнення основної мети щодо широкомасштабних нападів на цивільне населення, яке незгодне з діями окупаційної влади, невстановленими досудовим розслідуванням військовими РФ та представниками інших силових структур, за підтримки вищого керівництва

рф, в захоплених приміщеннях державних органів та установ міста Херсон та області організовано місця для незаконного утримання (нелегального ув'язнення), катування та жорстокого поводження з цивільними особами, вчинення іншого фізичного і психологічного тиску з метою одержання інформації про проукраїнських активістів, противників окупаційної влади та подальшого схилення вищевказаних осіб до співпраці з країною агресором.

Так, 11 травня 2022 року у денний час доби (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено) представниками збройних сил рф, у тому числі спеціального підрозділу ОМОН «Федеральної служби військ національної гвардії російської федерації» (рос. – ОМОН «Федеральной службы войск национальной гвардии российской федерации») з використанням вогнепальної та вибухової зброї, здійснено захоплення Державної установи «Херсонський слідчий ізолятор» (далі - ДУ «Херсонський слідчий ізолятор») за адресою: м. Херсон, вул. Перекопська, 10, в результаті чого Міністерством юстиції України втрачено контроль за вказаною установою, а також засудженими та особами, які перебували під вартою. Вказані дії не були обумовлені воєнною необхідністю, а здійснені виключно з метою нелегального ув'язнення, застосування фізичного насильства та катування цивільного населення Херсонської області, у тому числі раніше засуджених осіб.

07.05.2022 наказом військового коменданта Херсонської області від російських окупаційних військ на тимчасово окупованій території Херсонської області створено т.зв. «Управління служби виконання покарань по Херсонській області» (російською мовою «Управление службы исполнения наказаний по Херсонской области»), на яке покладено виконання завдань у сфері виконання кримінальних покарань в інтересах окупаційної адміністрації рф.

Після цього захоплені установи виконання покарань Херсонської області, у тому числі ДУ «Херсонський слідчий ізолятор», були підпорядковані вказаному управлінню.

17.05.2022 затверджено положення «Об учреждении «Следственного изолятора № 1» Управления службы исполнения наказаний по Херсонской области» (мовою оригіналу), який створено на базі захопленої ДУ «Херсонський слідчий ізолятор» за адресою: м. Херсон, вул. Перекопська, 10.

Достовірно зняючи про вищевказані обставини, **громадянин України Ковальчук Олександр Олександрович, 05.04.1994 року народження**, будучи діючим на той час старшим інспектором відділу нагляду і безпеки державної установи «Північна виправна колонія (№ 90)» Державної кримінально-виконавчої служби України у спеціальному званні «капітан внутрішньої служби», розуміючи факт захоплення та подальшої окупації м. Херсона зс рф, а також той факт, що суверенітет України поширюється на всю її територію, Україна є унітарною державою, а її територія в межах існуючого кордону - цілісною і недоторканною, перебуваючи у м. Херсоні, 01 червня 2022 року, умисно, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, відповідно до наказу начальника незаконної установи виконання покарань «Управління служби виконання покарань по Херсонській області» від 31.05.2022 (номер не встановлено), добровільно зайняв посаду так званого «старшого оперативного

дежурного служби организационно-аналитического отдела Управления служби исполнения наказаний по Херсонской области» з тимчасовим виконанням обов'язків т.зв. «начальника отдела режима и надзора учреждения «следственный изолятор №1», тобто посаду в незаконному правоохоронному органі, створеному за місцем розташування захопленої будівлі ДУ «Херсонський слідчий ізолятор» за адресою: м. Херсон, вул. Перекопська, 10.

Після зайняття вказаної посади Ковальчук О.О., діючи в умовах воєнного стану, маючи відповідні спеціальні знання, знаходячись на території міста Херсон, активно публічно сприяв реалізації плану держави-агресора та окупаційної влади щодо жорстокого поводження та катування ув'язнених осіб, котрі не беруть активної участі у бойових діях, опинились в ході окупації під владою сторони конфлікту (російської федерації) та перебували в уразливому становищі через засудження чи тримання під вартою.

Таким чином, Ковальчук Олександр Олександрович, 05.04.1994 року народження, підозрюється у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Крім того, громадянин України Ковальчук Олександр Олександрович, 05.04.1994 р.н., будучи старшим інспектором відділу нагляду і безпеки державної установи «Північна виправна колонія (№ 90)» Державної кримінально-виконавчої служби України у спеціальному званні «капітан внутрішньої служби», розуміючи факт захоплення та подальшої окупації м. Херсона зс рф, а також той факт, що суверенітет України поширюється на всю її територію, Україна є унітарною державою, а її територія в межах існуючого кордону - цілісною і недоторканою, перебуваючи у невстановленому досудовим розслідуванням місці, у невстановлений час, але не пізніше 31.05.2022, умисно, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, перейшов на бік ворога шляхом добровільного вступу на службу до установ виконання покарань, створених окупаційною владою на базі захоплених установ у м. Херсоні, після чого надавав безпосередню допомогу державі-агресору (російській федерації) та її представникам.

Так, наказом начальника незаконної установи виконання покарань «Управління служби виконання покарань по Херсонській області» від 31.05.2022 (номер не встановлено) громадянина України Ковальчука О.О. на підставі його заяви призначено на посаду «старшого оперативного дежурного служби организационно-аналитического отдела Управления служби исполнения наказаний по Херсонской области», з присвоєнням спеціального звання «капітан внутренней служби». Цим же наказом на Ковальчука О.О. тимчасово покладено виконання обов'язків т.зв. «начальника отдела режима и надзора учреждения «следственный изолятор №1» з 01.06.2022.

Добровільно зайнявши вказану посаду, Ковальчук О.О. з 01 червня 2022 року до листопада 2022 року, діючи в умовах воєнного стану, маючи відповідні спеціальні знання, знаходячись на території міста Херсон, активно

публічно сприяв реалізації плану держави-агресора та окупаційної влади щодо жорстокого поводження та катування ув'язнених осіб, котрі не беруть активної участі у бойових діях, опинились в ході окупації під владою сторони конфлікту (російської федерації) та перебували в уразливому становищі через засудження чи тримання під варттю.

Упродовж вказаного періоду часу Ковальчук О.О., перебуваючи на території захопленої ДУ «Херсонський слідчий ізолятор», примушував ув'язнених діяти проти їх волі та підкорятись протиправним вимогам представників окупаційної влади. До ув'язнених [REDACTED]

[REDACTED] р.н., та [REDACTED] р.н., які відмовлялись виконувати такі вимоги, Ковальчуком О.О. застосовувалось жорстоке поводження, що виражалось у завданні сильних фізичних (побоїв і тілесних ушкоджень) страждань та нелюдському поводженні (ненадання медичної допомоги), тобто катування останніх.

Таким чином, Ковальчук Олександр Олександрович, 05.04.1994 року народження, підозрюється у державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, вчиненому в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України.

Відповідно до Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаної у м. Женеві 12.08.1949, учасниками якої є, зокрема, Україна та Російська Федерація (далі за текстом – Конвенція), сторони домовилися, що з особами, які не беруть активної участі в бойових діях, у тому числі з особами зі складу збройних сил, що склали зброю, а також із тими, хто «horsdecombat» унаслідок хвороби, поранення, затримання чи з будь-якої іншої причини, поведатись гуманно, без будь-якої ворожої дискримінації, причиною якої слугують раса, колір шкіри, релігія чи вірування, стать, походження чи майновий стан чи будь-які інші подібні критерії.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб:

а) насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури;

б) захоплення заручників;

с) наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження;

д) засудження та застосування покарання без попереднього судового рішення, винесеного судом, який створено належним чином і який надає судові гарантії, визнані цивілізованими народами як необхідні (стаття 3 Конвенції).

Відповідно до положень ст. 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Статтею 29 Конвенції передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

У силу положень ст. 31 Конвенції жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Згідно зі ст. 32 Конвенції Високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 33 вказаної Конвенції жодну особу, що перебуває під захистом, не може бути покарано за правопорушення, якого вона не вчинила особисто. Колективні покарання, так само як і будь-які залякування чи терор, забороняються. Пограбування забороняються. Репресалії стосовно осіб, які перебувають під захистом, та їхнього майна забороняються.

Згідно із ст. 147 Конвенції серйозні порушення, про які йдеться у Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поведження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання в особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Відповідно до статті 11 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року (далі за текстом - Протокол I або Додатковий протокол I) фізичному і психічному стану здоров'я і недоторканності осіб, що перебувають під владою супротивної сторони, або інтернованих, затриманих чи яким-небудь іншим чином позбавлених свободи в результаті ситуації, зазначеної у статті 1, не повинно завдаватися шкоди шляхом якоїсь не виправданої дії або бездіяльності. Відповідно забороняється піддавати осіб, зазначених у цій статті, жодній медичній процедурі, яка не вимагається за станом здоров'я зазначеної особи й не

відповідає загальноприйнятим медичним нормам, що застосовуються за аналогічних, з медичної точки зору, обставин до громадян сторони, що проводить цю процедуру, які не позбавлені свободи в якій би то не було формі. Зокрема, забороняється піддавати таких осіб, навіть за їх згодою: а) фізичним каліцтвам.

Статтею 43 Додаткового протоколу I передбачено, що збройні сили сторони, що перебуває в конфлікті, складаються з усіх організованих збройних сил, груп і підрозділів, що перебувають під командуванням особи, відповідальної перед цією стороною за поведінку своїх підлеглих, навіть якщо ця сторона представлена урядом чи властями, не визнаними супротивною стороною. Такі збройні сили підпорядковані внутрішній дисциплінарній системі, яка, поряд з іншим, забезпечує дотримання норм міжнародного права, застосовуваних у період збройних конфліктів.

Крім того, статтею 75 Додаткового протоколу I встановлено, що тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Женевськими Конвенціями або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поведуться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб.

Поряд з цим згідно ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу I заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні.

У результаті вищезазначених подій майже вся територія Херсонської області з 24.02.2022, у тому числі місто Херсон – з 01.03.2022 по 11.11.2022, знаходилась під окупацією зс рф.

З метою встановлення повного контролю над захопленою територією, а також для встановлення режиму терору над цивільним населенням міста Херсон, військовослужбовці рф використовуючи силу та вогнепальну зброю, на в'їздах, виїздах та в самому місті обладнали ворожі бойові озброєні блокпости, а також ввели спеціальний режим переміщення місцевого населення окупованою територією.

Незважаючи на можливість продовження дії на окупованій території чинного законодавства України, органів місцевого самоврядування, державних установ для забезпечення нормальної життєдіяльності цивільного населення, окупаційна влада, порушуючи статтю 43 Положення про закони і звичаї війни (IV Конвенція про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907), припинила

дію існуючих законів, а представники збройних формувань рф узурпували всі владні повноваження, шляхом збройного захоплення адміністративних будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, запровадили тотальний контроль та жорстоке управління у всіх сферах життєдіяльності громади міста, фактично ліквідували приватну власність, безпідставно обмежили пересування та волевиявлення, а також здійснювали повсякденне залякування населення, застосовували фізичний та психологічний вплив до окремих категорій суспільства та верств населення, в тому числі шляхом незаконного позбавлення волі.

Поряд з цим, представники держави-агресора, проводячи політику анексії окупованої території, створили власні незаконні органи влади у тому числі так звану «правоохоронну» систему, діяльність якої була направлена на вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів для досягнення цілей перетворення окупованої території в суб'єкта російської федерації, придушення будь-якого супротиву, вчинення актів розправи над незгідними з окупацією громадянами, заволодіння майном держави та громадян, порушення прав і свобод людини, насадження злочинної політики та укладу життя російської федерації.

Досудовим розслідування встановлено, що в квітні - травні 2022 року з метою досягнення основної мети щодо широкомасштабних нападів на цивільне населення, яке незгодне з діями окупаційної влади, невстановленими досудовим розслідуванням військовими рф та представниками інших силових структур, за підтримки вищого керівництва рф, в захоплених приміщеннях державних органів та установ міста Херсон та області організовано місця для незаконного утримання (нелегального ув'язнення), катування та жорстокого поводження з цивільними особами, вчинення іншого фізичного і психологічного тиску з метою одержання інформації про проукраїнських активістів, противників окупаційної влади та подальшого схилення вищевказаних осіб до співпраці з країною-агресором.

Так, 11 травня 2022 року у денний час доби (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено) представниками збройних сил рф, у тому числі спеціального підрозділу ОМОН «Федеральної служби військ національної гвардії російської федерації» (рос. – ОМОН «Федеральной службы войск национальной гвардии российской федерации») з використанням вогнепальної та вибухової зброї, здійснено захоплення Державної установи «Херсонський слідчий ізолятор» (далі - ДУ «Херсонський слідчий ізолятор») за адресою: м. Херсон, вул. Перекопська, 10, в результаті чого Міністерством юстиції України втрачено контроль за вказаною установою, а також засудженими та особами, які перебували під вартою. Вказані дії не були обумовлені воєнною необхідністю, а здійснені виключно з метою нелегального ув'язнення, застосування фізичного насильства та катування цивільного населення Херсонської області, у тому числі раніше засуджених осіб.

Таким чином, представниками окупаційної влади було безпідставно припинено роботу ДУ «Херсонський слідчий ізолятор», скасовано дію законодавства України, яке регулює виконання кримінальних покарань, у тому числі щодо гуманного поводження з особами, позбавленими волі, а її

працівникам запропоновано працевлаштування в установах російської федерації для забезпечення насильницького режиму утримання цивільного населення.

07.05.2022 наказом військового коменданта Херсонської області від російських окупаційних військ на тимчасово окупованій території Херсонської області створено т.зв. «Управління служби виконання покарань по Херсонській області» (російською мовою «Управление службы исполнения наказаний по Херсонской области»), на яке покладено виконання завдань у сфері виконання кримінальних покарань в інтересах окупаційної адміністрації рф.

17.05.2022 затверджено положення «Об учреждении «Следственного изолятора № 1» Управления службы исполнения наказаний по Херсонской области» (мовою оригіналу), який створено на базі захопленої ДУ «Херсонський слідчий ізолятор» за адресою: м. Херсон, вул. Перекопська, 10.

Працівниками цієї установи спільно з військовослужбовцями збройних формувань російської федерації запроваджено режим насильства над ув'язненими, який полягав в повсюдному та безкарному застосуванні фізичного насильства, ненаданні медичної допомоги, а також в інших порушеннях прав і свобод незахищеної верстви цивільного населення Херсонської області, які вимушено залишились в окупації.

Наказом начальника незаконної установи виконання покарань «Управління служби виконання покарань по Херсонській області» від 31.05.2022 (номер не встановлено) громадянина України Ковальчука О.О. на підставі його заяви призначено на посаду «старшого оперативного дежурного служби организационно-аналитического отдела Управления службы исполнения наказаний по Херсонской области», з присвоєнням спеціального звання «капитан внутренней службы». Цим же наказом на Ковальчука О.О. тимчасово покладено виконання обов'язків т.зв. «начальника отдела режима и надзора учреждения «следственный изолятор №1» з 01.06.2022.

Ковальчук О.О. був достовірно обізнаний про те, що між рф та Україною відбувається міжнародний збройний конфлікт, відкрито носив автоматичну зброю, формений одяг та спорядження, які приналежні збройним формуванням рф та повідомляв ув'язненим про свої владні повноваження.

Обійнявши вказану вище посаду, Ковальчук О.О., знаючи про свою безкарність як особи, яка представляє окупаційну владу, діючи за вказівками військовослужбовців рф, а також представників керівного складу системи виконання кримінальних покарань рф, спрямованих на встановлення режиму тероризування ув'язнених осіб, підкорення їх державі-агресору (рф), умисно, спільно та за попередньою змовою з т.зв. «заместителем начальника учреждения «Следственный изолятор №1» Управления службы исполнения наказаний по Херсонской области» Рожуком В'ячеславом Вікторовичем, 12.12.1985 р.н., а також іншою невстановленою досудовим розслідуванням особою, перебуваючи в окупованому місті Херсон, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, порушуючи ст. ст. 27, 31, 32, 147 Конвенції та ст. 75 Протоколу I, застосовував жорстоке поводження та катування до ув'язнених осіб, які підпадають під захист ст. 4 Конвенції як громадяни України, котрі не беруть активної участі у бойових діях, опинились в ході окупації під владою сторони конфлікту (російської

федерації) та перебували в уразливому становищі через засудження чи тримання під вартою.

Так, в один із днів періоду часу з 20 до 30 червня 2022 (більш точні дата та час досудовим розслідуванням не встановлені) Ковальчук О.О., знаходячись у приміщенні чергової частини захопленої ДУ «Херсонський слідчий ізолятор», отримав усний наказ від безпосереднього керівника Рожука В.В. на жорстоке поводження з ув'язненими у разі порушення останніми режиму утримання або відмови від виконання господарських робіт, а саме на застосування фізичного насильства та завдання тілесних ушкоджень.

Через 2-3 дні після вказаних подій (більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено) Ковальчук О.О., знаходячись у внутрішньому дворі слідчого ізолятору, примушував ув'язнених виконувати господарські та будівельні роботи по облаштуванню захопленої установи виконання покарань та прилеглої території. Отримавши відмову від засудженого [REDACTED] р.н., діючи умисно та на виконання раніше наданого наказу Рожука В.В., усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, Ковальчук О.О. застосував до потерпілого фізичне насильство, що полягало у нанесенні щонайменше чотирьох ударів кулаком правої руки в область грудної клітини та живота.

Приблизно через тиждень (більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено) Ковальчук О.О., знаходячись у кімнаті чергових ДУ «Херсонський слідчий ізолятор», проводив допит ув'язнених з приводу порушення режиму утримання, а саме щодо виявлених фактів використання засудженими мобільних телефонів. Не отримавши зізнавальних пояснень від [REDACTED], діючи умисно та на виконання раніше наданого Рожуком В.В. наказу, Ковальчук О.О. застосував фізичне насильство до потерпілого, що полягало у нанесенні щонайменше трьох ударів кулаком правої руки в область живота.

Крім того, наприкінці жовтня-початку листопада 2022 року (більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено) засудженого [REDACTED] р.н., який відбував покарання у ДУ «Північна виправна колонія № 90», переміщено невстановленими особами до захопленої будівлі ДУ «Херсонський слідчий ізолятор».

Два дні потому (точний час досудовим розслідуванням не встановлено) [REDACTED] у зв'язку з болями в спині звернувся до невстановленого чергового інспектора т.зв. «следственного изолятора № 1 Управления службы исполнения наказаний по Херсонской области» з проханням забезпечити надання йому медичної допомоги та матрацу для сну. Через 20-30 хвилин [REDACTED] було виведено з камери в коридор, де знаходились Ковальчук О.О., Рожук В.В. та ще одна невстановлена особа чоловічої статі з числа співробітників т.зв. «следственного изолятора № 1».

Ковальчук О.О., діючи умисно, спільно та за попередньою змовою з Рожуком В.В. та невстановленою особою, наніс два удари рукою по потилиці [REDACTED]

Відразу після цього Рожук В.В. наказав зазначеній невстановленій особі застосувати до потерпілого фізичне насильство з метою недопущення подальших скарг на стан здоров'я, а також надходження інших прохань.

Невстановлена особа, на виконання вказаного наказу, у присутності Ковальчука О.О. та Рожука В.В., застосувала до [REDACTED] фізичне насильство шляхом нанесення двох ударів ногою по лівій та одного удару по правій нозі потерпілого, від чого останній впав на підлогу. Після побиття ув'язненого завели до камери.

Отже, Ковальчук О.О., знаходячись на території та у приміщеннях захопленої ДУ «Херсонський слідчий ізолятор», діючи на виконання наказу Рожука В.В., вчинив жорстоке поводження з цивільною особою [REDACTED], що виражалось у завданні сильних фізичних (побоїв і тілесних ушкоджень) страждань, а також діючи за попередньою змовою з Рожуком В.В. та іншою невстановленою особою, вчинив жорстоке поводження з потерпілим [REDACTED], що виражалось у завданні сильних фізичних (побоїв і тілесних ушкоджень) страждань та нелюдському поводженні (ненадання медичної допомоги) ув'язненим особам, тобто вчинив катування останніх, чим порушив ст.ст. 27, 31, 32, 147 Конвенції та ст. 75 Додаткового протоколу I.

Таким чином, Ковальчук Олександр Олександрович, 05.04.1994 року підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

За сукупністю своїх умисних дій та викладених вище обставин Ковальчук Олександр Олександрович, 05.04.1994 року народження, підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 111, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Старший групи слідчих
у кримінальному провадженні –
слідчий в ОВС слідчого відділу
Управління СБУ в Херсонській області
майор юстиції

 Кирило Ігорович САДОНОВ

ПОГОДЖУЮ

Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні –
прокурор Херсонської
окружної прокуратури
Херсонської області

 Олександр Юрійович ГОЛУБЦОВ

ПАМ'ЯТКА

про процесуальні права та обов'язки підозрюваного

Одночасно підозрюваному Ковальчуку О.О. роз'яснені права та обов'язки підозрюваного, передбачені ст. 42 КПК України, а саме:

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

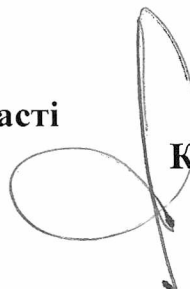
Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____)
Захисник _____)

«___» годин «___» хвилин «___» _____ 2024 року.

Повідомлення про підозру вручив та права роз'яснив:

**Старший групи слідчих
у кримінальному провадженні –
слідчий в ОВС слідчого відділу
Управління СБУ в Херсонській області
майор юстиції**

Кирило Ігорович САДОНОВ